

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura NIK w Katowicach

LKA.410.001.02.2023

Pan
Grzegorz Hudzik
Śląski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny
Dyrektor Wojewódzkiej Stacji
Sanitarno-Epidemiologicznej w Katowicach
ul. Raciborska 39
40-074 Katowice

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/23/001 – Wykonanie budżetu państwa w 2022 r. – wykonanie planu finansowego
Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Katowicach

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Katowicach
ul. Powstańców 29, 40-039 Katowice
T +48 32 784 42 00, F +48 32 784 42 30
lka@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Wojewódzka Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Katowicach ¹ , ul. Raciborska 39 40-074 Katowice
Kierownik jednostki kontrolowanej	Grzegorz Hudzik, Śląski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny – Dyrektor WSSE od 1 czerwca 2020 r.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ²
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura NIK w Katowicach
Kontroler	Magdalena Kisiołek, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKA/224/2022 z 28 grudnia 2022 r. (akta kontroli str.1-2)

II. Cel i zakres kontroli

Cel kontroli	<p>Celem kontroli było dokonanie oceny wykonania planu finansowego na 2022 r. WSSE, pod względem legalności, celowości, rzetelności i gospodarności. Ocenie podlegały w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none"> – realizacja wydatków budżetu państwa; – sporządzenie rocznych sprawozdań budżetowych oraz sprawozdań za IV kwartał 2022 r. w zakresie operacji finansowych; – system kontroli zarządczej w zakresie prawidłowości sporządzania sprawozdań. <p>Ponadto przeprowadzono analizę porównawczą danych ujętych w rocznym sprawozdaniu Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych z wynikami roku ubiegłego.</p>
Zakres kontroli	<p>Podstawą sformułowania oceny wymienionych wyżej obszarów były ustalenia dokonane w wyniku następujących działań kontrolnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> – porównanie wykonanych dochodów z planem i wpływami w 2021 r.; – analiza realizacji wydatków budżetu państwa; – kontrola wykorzystania środków otrzymanych z rezerwy celowej; – szczegółowa analiza wybranej próby wydatków dysponenta III stopnia; – szczegółowa analiza wydatków, które w 2021 r. nie wygasły z upływem roku budżetowego; – kontrola prawidłowości udzielania i realizacji wybranego zamówienia publicznego; – analiza stanu zobowiązań; – analiza prawidłowości sporządzenia wybranych sprawozdań; – analiza stosowanych przez dysponenta procedur kontroli zarządczej dotyczących sporządzania sprawozdań.

¹ Dalej: WSSE.

² Dz.U. z 2022 r. poz. 623. Dalej: ustawa o NIK.

Opis ustaleń kontrolnych przedstawiono w części IV. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej kontrolowanej działalności.

III. Ocena ogólna³ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia, że skontrolowane wydatki WSSE w łącznej kwocie 4 074,6 tys. zł (10,0% zrealizowanych wydatków dysponenta III stopnia zaplanowanych na 2022 r.), zostały poniesione z zachowaniem zasad gospodarowania środkami publicznymi określonych w ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁴.

Badanie przyznanych środków z rezerwy celowej w kwocie 794,5 tys. zł (19,6% zwiększenia planu z rezerwy celowej) wykazało, że zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem, a poniesione wydatki wynikały z faktycznych potrzeb i były celowe.

Wydatki w łącznej kwocie 2 904,6 tys. zł, zostały poniesione w sposób celowy i gospodarny na realizację czterech zadań określonych w załączniku nr 1 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21 grudnia 2021 r. w sprawie wydatków budżetu państwa, które w roku 2021 nie wygasają z upływem roku budżetowego⁵ (stanowiły 100,0% wydatków na zadania realizowane w WSSE, określonych w tym rozporządzeniu), jednak w przypadku dwóch z tych zadań stwierdzono nieprawidłowości polegające na tym, że:

- pomimo iż w planie finansowym na 2021 r. i w załączniku nr 1 do ww. rozporządzenia ujęto wydatki na remont wind w WSSE w kwocie 352,4 tys. zł w rozdziale 85132 *Inspekcja Sanitarna* § 4270 *Zakup usług remontowych*, to zaciągnięto zobowiązanie i poniesiono wydatki w ww. kwocie (stanowiącej 12,1% poniesionych wydatków, które nie wygasły z upływem 2021 r.) na wykonanie robót budowlanych stanowiących inwestycję (w zakresie modernizacji szybu windowego i wymiany starych wind na nową). Tym samym naruszono art. 44 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych stanowiący, iż wydatki publiczne mogą być ponoszone na cele i w wysokościach ustalonych w planie finansowym jednostki sektora finansów publicznych. Wskutek zakwalifikowania inwestycji jako remontu, księgi rachunkowe i sprawozdanie Rb-28NW za 2022 r. z wykonania planu wydatków, które nie wygasły z upływem roku budżetowego, nie odzwierciedlały stanu rzeczywistego;
- nie zweryfikowano rzetelnie kwoty podanej przez wykonawcę na fakturze w ramach rozliczenia pierwszej transzy za wykonanie remontu laboratorium w WSSE oraz dokonano zapłaty, pomimo że jej wysokość przekraczała limit ustalony w umowie o 56,2 tys. zł (3,6%).

Badanie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na remont laboratorium w WSSE, w wyniku którego poniesiono wydatek w kwocie 3 085,7 tys. zł, nie wykazało naruszenia przepisów ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych⁶. Ustalono jednakże, iż protokół tego postępowania nie zawierał niektórych informacji wymaganych we wzorze protokołu postępowania w trybie

³ W kontroli wykonania budżetu państwa w 2022 r. Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna. W przypadku gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej, ani dla negatywnej stosuje się ocenę w formie opisowej.

⁴ Dz.U. z 2022 r. poz. 1634, ze zm. Dalej: ustawa o finansach publicznych.

⁵ Dz.U. poz. 2407. Dalej: rozporządzenie RM w sprawie wydatków niewygasających z upływem 2021 r.

⁶ Dz.U. z 2022 r. poz. 1710, ze zm. Dalej: ustawa pzp.

podstawowym, określonym w załączniku nr 8 do rozporządzenia Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 18 grudnia 2020 r. w sprawie protokołów postępowania oraz dokumentacji postępowania o udzielenie zamówienia publicznego⁷. Ponadto w przypadku pierwszego postępowania o udzielenie ww. zamówienia publicznego, które ze względu na brak złożonych ofert zostało unieważnione, wyznaczając termin składania ofert (i przyjmując minimalny termin ustawowy 14 dni dla robót budowlanych) nie uwzględniono czasu niezbędnego do zapoznania się przez wykonawców z informacjami koniecznymi do przygotowania oferty, które mieli uzyskać w związku z wymogiem odbycia wizji lokalnej, czym naruszono art. 131 ust. 2 ustawy pzp.

Skontrolowane sprawozdania łączne dysponenta II stopnia⁸ sporządzono na podstawie sprawozdań jednostkowych (WSSE i podległych jednostek) i terminowo przekazano do Wojewody Śląskiego. Kwoty wykazane w skontrolowanych sprawozdaniach jednostkowych WSSE (dysponenta III stopnia)⁹ były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Sprawozdania te sporządzono terminowo i prawidłowo pod względem formalno-rachunkowym i merytorycznym, z wyjątkiem sprawozdania Rb-28NW. Przyjęty system kontroli zarządczej nie zapobiegł jednakże wystąpieniu nieprawidłowości dotyczącej zakwalifikowania inwestycji jako remontu, która miała wpływ na to sprawozdanie jednostkowe, a w konsekwencji również na sprawozdanie łączne.

IV. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe¹⁰ kontrolowanej działalności

OBSZAR

Opis stanu faktycznego

1. Dochody budżetowe

1.1. W planie finansowym WSSE (dysponenta III stopnia) na 2022 r. ujęto dochody w wysokości 2 346,0 tys. zł, w tym: 2 000,0 tys. zł (85,3%) - z tytułu wpływów z usług, 140,0 tys. zł (6,0%) – z tytułu wpływów z grzywien, mandatów i innych kar pieniężnych od osób fizycznych, prawnych i innych jednostek organizacyjnych oraz 100,0 tys. zł (4,3%) – z tytułu wpływów z opłat.

W 2022 r. dochody budżetowe (dysponenta III stopnia) zrealizowano w kwocie 1 483,9 tys. zł (63,3% planu), co stanowiło 155,8% dochodów wykonanych w 2021 r. (952,5 tys. zł). Największy udział w zrealizowanych dochodach miały wpływy z tytułu:

⁷ Dz.U. poz. 2434. Dalej: rozporządzenie MRPiT w sprawie protokołów postępowania oraz dokumentacji postępowania o udzielenie zamówienia publicznego.

⁸ Sprawozdania roczne za 2022 r.: Rb-23 o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych, Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych, Rb-28 z wykonania planu wydatków budżetu państwa, Rb-28NW z wykonania planu wydatków, które nie wygasły z upływem roku budżetowego i Rb-BZ1 z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich układzie zadaniowym w układzie zadaniowym oraz kwartalne sprawozdania w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2022 r.: Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych i Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji.

⁹ Jw.

¹⁰ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

- usług¹¹ dotyczących głównie badań na nosicielstwo pałeczek Salmonella i Shigella, badań serologicznych¹² i parazytologicznych¹³ oraz badań alkoholu i wody – 1 261,4 tys. zł (85,0%);
- kar pieniężnych od osób fizycznych, prawnych i innych jednostek organizacyjnych¹⁴ nałożonych głównie za prowadzenie działalności w zakresie niezgodnym z decyzją zatwierdzającą zakład, brak wpisu do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów oraz brak przestrzegania warunków ochrony radiologicznej w jednostkach organizacyjnych stosujących aparaty rentgenowskie do celów medycznych – 93,5 tys. zł (6,3%);
- opłat za czynności nadzoru zapobiegawczego polegających na kontroli i wydaniu opinii sanitarnej¹⁵ – 80,0 tys. zł (5,4%).

Na zrealizowanie dochodów na poziomie 63,3% kwoty planowanej wpłynął w szczególności fakt, że planowanie dochodów na 2022 r. opierało się na wielkości wpływów sprzed stanu epidemii wirusa SARS-CoV-2, przy założeniu, że stan epidemii zostanie zniesiony z początkiem 2022 r. Na podstawie rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 12 maja 2022 r. w sprawie odwołania na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii¹⁶, stan ten odwołano z dniem 16 maja 2022 r., co wpłynęło na wzrost liczby wykonywanych usług i wpływów z kar dopiero w drugiej połowie 2022 r., po zniesieniu ograniczeń w wykonywaniu przez WSSE zadań statutowych¹⁷.

Wzrost o 531,5 tys. zł (55,8%) dochodów zrealizowanych w 2022 r. w porównaniu z rokiem poprzednim, spowodowany był większą liczbą zleczanych badań w związku z odwołaniem stanu epidemii i zniesieniem ograniczeń w realizacji zadań statutowych WSSE.

(akta kontroli str. 7-13, 18-19, 405, 432-437)

1.2. Na koniec 2022 r. należności WSSE (dysponenta III stopnia) pozostałe do zapłaty wyniosły 465,2 tys. zł, w tym zaległości netto – 463,3 tys. zł (99,6%)¹⁸. Na należności pozostałe do zapłaty (w tym również zaległości netto) składały się głównie kary pieniężne od osób fizycznych i prawnych nakładane przede wszystkim za nieprawidłowości w oznakowaniu suplementów diety i produktów spożywczych oraz brak złożenia wniosku o wpis do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli. W porównaniu do stanu na koniec 2021 r. należności pozostałe do zapłaty

¹¹ § 0830.

¹² Obejmują wykrywanie przeciwciał w krwi u pacjentów podejrzanych o występowanie zakażeń patogenami np. odra, różyczka, ospa, świnka itp.

¹³ Obejmują badanie kału na pasożyty występujące w przewodzie pokarmowym człowieka.

¹⁴ § 0570 i § 0580.

¹⁵ § 0690.

¹⁶ Dz.U. poz. 1027.

¹⁷ Zarządzeniem nr 10 Dyrektora WSSE z dnia 1 kwietnia 2020 r. wydanym na podstawie § 13 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 31 marca 2020 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii (Dz.U. poz. 566) oraz zarządzeniem nr 13 Dyrektora WSSE z dnia 18 maja 2020 r. wydanym na podstawie § 12 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 maja 2020 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii (Dz.U. poz. 878) ograniczono wykonywanie zadań w WSSE, tj. zawieszono wykonywanie badań oraz działalność punktu przyjmowania próbek.

¹⁸ Według sprawozdania Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych za 2022 r. sporządzonego 27 stycznia 2023 r.

zmniejszyły się o 14,4 tys. zł (3,0%), a zaległości netto – o 11,8 tys. zł (2,5%), co było spowodowane zwiększeniem kwoty wyegzekwowanych należności, przy jednoczesnym spadku kwoty nałożonych kar pieniężnych w 2022 r.

(akta kontroli str. 322-323, 440)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki, w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli, zgodnie z przyjętymi założeniami, nie dokonuje oceny prawidłowości planowania i realizacji dochodów budżetowych w wojewódzkich stacjach sanitarno-epidemiologicznych.

OBSZAR

2. Wydatki

Opis stanu
faktycznego

2.1. Wydatki WSSE (dysponenta III stopnia) na 2022 r. zostały zaplanowane w kwocie 38 161,0 tys. zł. W trakcie roku plan finansowy został zwiększony *per saldo* o kwotę 2 934,9 tys. zł (7,7%), na którą składały się zwiększenia z rezerwy celowej w wysokości 4 044,2 tys. zł oraz zmniejszenia w wysokości 1 109,3 tys. zł.

Wydatki (dysponenta III stopnia) zrealizowano w 2022 r. w kwocie 40 697,5 tys. zł, co stanowiło 99,0% planu po zmianach (41 095,9 tys. zł) oraz 101,8% wydatków wykonanych w 2021 r. (39 975,9 tys. zł¹⁹). Poniesienie wydatków w kwocie niższej niż kwota ujęta w planie po zmianach oraz wyższej od kwoty wydatków w roku poprzednim dotyczyło w głównej mierze wynagrodzeń wraz z pochodnymi. Poniesienie wydatków w kwocie niższej niż kwota według planu po zmianach wynikało z absencji chorobowych pracowników WSSE. Poniesienie wydatków w kwocie wyższej niż kwota wydatków poniesionych w 2021 r. było związane ze wzrostem funduszu wynagrodzeń (o 4,48%) oraz przyznaniem środków z rezerwy celowej na wynagrodzenia pracowników medycznych zatrudnionych w WSSE.

Wydatki zostały poniesione przede wszystkim na:

- wynagrodzenia (w tym dodatkowe wynagrodzenie roczne) wraz z pochodnymi²⁰ w kwocie 31 165,4 tys. zł (76,6% wydatków ogółem);
- zakupy usług remontowych²¹, materiałów i wyposażenia²² (głównie drobnego sprzętu laboratoryjnego, paliwa i środków czystości) oraz leków i wyrobów medycznych²³ (głównie odczynników do sekwencjonowania wirusa SARS-CoV-2) w łącznej wysokości 5 481,0 tys. zł (13,5% wydatków ogółem).

Struktura wydatków WSSE w 2022 r. według grup ekonomicznych przedstawiała się następująco:

- wydatki bieżące jednostki budżetowej wyniosły 39 397,6 tys. zł, tj. 96,8% wydatków ogółem, 99,0% planu po zmianach (39 794,4 tys. zł) i 104,4% wydatków bieżących tej jednostki poniesionych w roku poprzednim (37 751,3 tys. zł);
- wydatki majątkowe wyniosły 1 200,5 tys. zł, tj. 2,9% wydatków ogółem, 100,0% planu po zmianach i 55,0% wydatków majątkowych WSSE zrealizowanych w roku poprzednim (2 181,1 tys. zł). Poniesienie w 2021 r. wydatków w tej grupie

¹⁹ Uwzględniając wydatki, które nie wygasły z upływem 2021 r., w kwocie 2.904,6 tys. zł.

²⁰ § 0401, § 0404, § 0411, § 0412.

²¹ § 0427.

²² § 0421.

²³ § 0423.

ekonomicznej w kwocie wyższej niż w 2022 r. było spowodowane tym, że w związku z epidemią wirusa SARS-CoV-2 działalność statutowa WSSE była ograniczona i zaoszczędzone w ten sposób środki przeznaczono na zakup nowego sprzętu laboratoryjnego;

- świadczenia na rzecz osób fizycznych wyniosły 99,4 tys. zł, tj. 0,2% wydatków ogółem, 98,4% planu po zmianach (101,0 tys. zł) i 228,5% wydatków z tego tytułu zrealizowanych w roku poprzednim (43,5 tys. zł). Poniesienie wydatków w tej grupie ekonomicznej w kwocie wyższej niż w 2021 r. wynikało głównie z wypłaty odprawy pośmiertnej po zmarłym pracowniku, a ponadto – ze wzrostu wydatków na zakup odzieży roboczej oraz dwukrotnego wzrostu ekwiwalentu za używanie przez pracowników własnej odzieży i obuwia roboczego.

(akta kontroli str. 14-19, 406, 441-442)

2.2. W trakcie 2022 r. plan finansowy WSSE został zwiększony w łącznej kwocie 4 044,2 tys. zł środkami pochodzącymi z rezerwy celowej część 83 poz. 72 na sfinansowanie od 1 lipca 2022 r. podwyżek wynagrodzeń wraz z pochodnymi dla pracowników wykonujących zawód medyczny zatrudnionych w WSSE (3 039,9 tys. zł) oraz kosztów sekwencjonowania wirusa SARS-CoV-2 (1 004,3 tys. zł). Ze środków rezerwy celowej wydatkowano odpowiednio 2 843,6 (93,5%) oraz 1 004,3 (100,0%) – łącznie 3 847,9 tys. zł (95,1%). W związku z niewykorzystaniem środków z rezerwy celowej w kwocie 196,3 tys. zł przeznaczonych na podwyżki wynagrodzeń, decyzją Wojewody Śląskiego z 28 grudnia 2022 r.²⁴ zablokowano planowane wydatki na podstawie art. 177 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych. Niewykorzystanie tych środków wynikało z absencji chorobowych pracowników.

W wyniku badania decyzji Ministra Finansów z dnia 7 października 2022 r.²⁵ zwiększającej plan wydatków środkami z rezerwy celowej na sfinansowanie kosztów sekwencjonowania wirusa SARS-CoV-2 na kwotę 794,5 tys. zł (19,6% zwiększenia planu z rezerwy celowej) stwierdzono, że wniosek o środki był celowy i wynikał z faktycznych potrzeb, których nie można było przewidzieć na etapie planowania. Po otrzymaniu decyzji wprowadzono zmiany w planie, a przyznane środki wykorzystano w pełnej kwocie zgodnie z przeznaczeniem wskazanym w decyzji.

(akta kontroli str. 18-19, 22-23, 30-31, 36-38, 44-49, 443)

2.3. W 2022 r. przeciętne zatrudnienie w WSSE wyniosło 216,08 etatu i było niższe o 3,46 etatu (1,6%) od przeciętnego zatrudnienia w roku poprzednim²⁶, co było wynikiem przebywania większej liczby pracowników na zasiłkach chorobowych, urloпах bezpłatnych, wychowawczych i macierzyńskich²⁷.

W 2022 r. wynagrodzenia (w tym dodatkowe wynagrodzenie roczne) wyniosły 26 510,7 tys. zł i stanowiły 99,5% planu po zmianach (26 643,8 tys. zł) oraz 120,3% wynagrodzeń w 2021 r. (22 042,1 tys. zł)²⁸. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie

²⁴ 85/24.4143.12.78.2022.BD.

²⁵ MF/FS1.4143.3.90.2022.MF.4009.

²⁶ Dane według sprawozdań Rb-70 o zatrudnieniu i wynagrodzeniach.

²⁷ Stosownie do § 16 pkt 9 lit. b załącznika nr 35 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. poz. 144, ze zm.), dla obliczenia przeciętnego zatrudnienia prezentowanego w sprawozdaniu Rb-70 o zatrudnieniu i wynagrodzeniach, do stanu zatrudnionych nie wlicza się osób, które nie otrzymują za dany okres wynagrodzenia od zakładu pracy.

²⁸ Dane według sprawozdań Rb-70 o zatrudnieniu i wynagrodzeniach.

brutto na jednego pełnozatrudnionego wyniosło 10 224,09 zł i w porównaniu z rokiem poprzednim (8 366,76 zł) było wyższe o 1 857,33 zł (22,2%).

Wydatki poniesione w WSSE na wynagrodzenia mieściły się w limicie ustalonym w planie finansowym.

(akta kontroli str. 338, 393, 410-411, 415-416)

W 2022 r. wydatki na wynagrodzenia bezosobowe WSSE wyniosły 38,4 tys. zł i stanowiły 100% planu po zmianach (38,4 tys. zł). W porównaniu do roku poprzedniego, w którym wydatki z tego tytułu wyniosły 0,3 tys. zł, były wyższe o 38,1 tys. zł. Było to związane z zawarciem w 2022 r. trzech umów zleceń dotyczących: przeprowadzenia szkolenia dla pracowników²⁹, przygotowania dokumentacji aplikacyjnej dla projektu finansowanego ze środków Unii Europejskiej³⁰ oraz przeprowadzenia audytu wewnętrznego w WSSE³¹.

(akta kontroli str. 394, 446)

2.4. W WSSE (dysponent III stopnia) pierwotnie zaplanowano na 2022 r. dwa zakupy inwestycyjne (spektrometru masowego ICP-MS i jednokanałowego chromatografu jonowego do analizy anionów i kationów w wodzie) w łącznej kwocie 1 200,0 tys. zł³² (odpowiednio 800,0 tys. zł i 400,0 tys. zł). W trakcie roku dokonano zmiany planu polegającej na rezygnacji z zakupu chromatografu (z powodu znacznego wzrostu ceny tego urządzenia) i zastąpieniu go sześcioma innymi zakupami inwestycyjnymi³³. W związku z tymi zmianami plan finansowy wydatków majątkowych zwiększono o 0,5 tys. zł. Zaplanowane zakupy zrealizowano, wydatkując kwotę 1 200,5 tys. zł (100,0% planu po zmianach). Wydatki te służyły realizacji zadań WSSE i były celowe.

(akta kontroli str. 243-254, 389, 412, 414)

2.5. Na koniec 2022 r. zobowiązania WSSE (dysponenta III stopnia) wyniosły 2 444,5 tys. zł³⁴. Największą pozycję stanowiły zobowiązania z tytułu dodatkowego wynagrodzenia rocznego wraz z pochodnymi³⁵ w kwocie 2 406,8,0 tys. zł (98,5%). Zobowiązania z tytułu dostaw towarów i usług³⁶ (m.in. opłaty za media i usługi telekomunikacyjne) wyniosły 37,7 tys. zł (1,5%). W porównaniu do stanu na koniec 2021 r., zobowiązania były wyższe o 511,0 tys. zł (26,4%). Wzrost ten dotyczył przede wszystkim zobowiązań z tytułu dodatkowego wynagrodzenia rocznego wraz z pochodnymi. Na koniec 2022 r. nie wystąpiły zobowiązania wymagalne.

²⁹ Szkolenie pt. „Auditor wewnętrzny system zarządzania w jednostce prowadzącej inspekcję”.

³⁰ WSSE nie posiadała komórki organizacyjnej właściwej dla realizacji takiego zadania.

³¹ Do przeprowadzenia audytu wewnętrznego w państwowych jednostkach budżetowych zobowiązuje art. 274 ust. 2 pkt 1 ustawy o finansach publicznych, jeżeli kwota ujętych w planie finansowym jednostki budżetowej dochodów lub kwota wydatków przekroczyła wysokość 40 000,0 tys. zł.

³² § 0606.

³³ Mineralizator krótkofalowy (281,5 tys. zł), serwer (15,5 tys. zł), suszarka laboratoryjna (13,7 tys. zł), ulepszenie środka trwałego o elementy zwiększające funkcjonalność sprzętu multimedialnego (12,3 tys. zł), ulepszenie środka trwałego – modułu UPS, wydłużającego czas działania w przypadku awarii prądu (9,6 tys. zł), doposażenie środka trwałego – podtrzymanie baterijne zamrażarki (8,2 tys. zł).

³⁴ Według sprawozdania Rb-28 z wykonania planu wydatków budżetu państwa za 2022 r. sporządzonego 27 stycznia 2023 r.

³⁵ § 4040, 4110, 4120.

³⁶ § 4260, 4280, 4300, 4360.

Zobowiązania wykazane w sprawozdaniu Rb-28 z wykonania planu wydatków budżetu państwa za 2022 r. były zgodne z ewidencją księgową. Nie wystąpiły przypadki nieterminowego regulowania zobowiązań.

(akta kontroli str. 255, 295, 338-339, 347)

2.6. W wyniku badania próby 33 wydatków w łącznej kwocie 4 074,6 tys. zł³⁷ (10,0% wydatków dysponenta III stopnia) ustalono, że wydatki zostały rzetelnie skalkulowane i zrealizowane do wysokości kwot ujętych w planie finansowym, w sposób celowy i gospodarny. Nie wystąpiły przypadki nieterminowych płatności, skutkujących zaplaceniem odsetek. Dwa zakupione środki trwałe zostały przekazane do użytkowania i ujęte w ewidencji zgodnie z wymogami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 3 października 2016 r. w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych (KŚT)³⁸.

(akta kontroli str. 234-239)

2.7. W załączniku nr 1 do rozporządzenia RM w sprawie wydatków niewygasających z upływem 2021 r. ujęto cztery zadania dotyczące WSSE (rozdział 85132 *Inspekcja Sanitarna*), tj.:

- *Zakup odczynników do sekwencjonowania genomu wirusa SARS-CoV-2 za 1 050,3 tys. zł na (§ 4230 Zakup leków, wyrobów medycznych i produktów biobójczych);*
- *Zakup samochodu osobowego dla Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Katowicach za 202,0 tys. zł (§ 6060 Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych);*
- *Utworzenie interdyscyplinarnej pracowni wykonującej badania laboratoryjne w ramach nadzoru nad bezpieczeństwem chemikaliów, środków biobójczych, kosmetyków i środowiska pracy za 1 300,0 tys. zł (§ 4270 Zakup usług remontowych);*
- *Remont wind w dziale laboratoryjnym Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Katowicach za 352,4 tys. zł (§ 4270 Zakup usług remontowych).*

Wydatki poniesione (w ramach wydatków niewygasających z upływem 2021 r.) na wykonanie tych zadań zostały rzetelnie skalkulowane i zrealizowane w sposób celowy i gospodarny w ww. kwotach (łącznie 2 904,6 tys. zł), przy czym w przypadku trzeciego z ww. zadań nie zweryfikowano rzetelnie kwoty podanej przez wykonawcę na fakturze w ramach rozliczenia pierwszej transzy oraz dokonano zapłaty, pomimo że jej wysokość przekraczała limit ustalony w umowie, a w przypadku ostatniego z ww. zadań zakres wykonanych robót wskazywał, że nie był to remont, lecz inwestycja i poniesione w związku z tym wydatki nie były wydatkami bieżącymi, lecz majątkowymi, co opisano w dalszej części wystąpienia pokontrolnego w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*. Trzy zadania (wszystkie z wyjątkiem ostatniego) zostały ujęte w ewidencji księgowej w prawidłowej podziałce klasyfikacji budżetowej. Zakupiony środek trwały (samochód) został przekazany do użytkowania i ujęty

---

³⁷ Z tego 30 wydatków na łączną kwotę 3 037,4 tys. zł z grupy wydatków bieżących jednostki budżetowej oraz trzy wydatki na łączną kwotę 1 037,2 tys. zł z grupy wydatków majątkowych. Wydatki dobrano losowo z konta 130 *Rachunek bieżący jednostki – wydatki* metodą statystyczną MUS – z prawdopodobieństwem proporcjonalnym do wartości. Z populacji wyłączono wydatki w § 302, 401, 404, 411, 412, 414, 444, 471, wydatki na media i opłaty eksploatacyjne w § 426 oraz wydatki poniżej 1 000 zł.

³⁸ Dz.U. poz. 1864. Dalej: rozporządzenie RM w sprawie KŚT.

w ewidencji zgodnie z wymogami rozporządzenia RM w sprawie KŚT. Nie wystąpiły przypadki nieterminowych płatności, skutkujących zaplaceniem odsetek.

(akta kontroli str.141-195)

2.8. W 2022 r. WSSE udzieliło dziewięciu zamówień publicznych z zastosowaniem trybów określonych w ustawie pzp, w wyniku których poniesiono w powyższym okresie wydatki na łączną kwotę 4 864,3 tys. zł netto, z tego sześć zamówień w trybie podstawowym bez negocjacji na podstawie art. 275 pkt 1 ustawy pzp (3 509,5 tys. zł netto) oraz trzy zamówienia w trybie przetargu nieograniczonego na podstawie art.132 ustawy pzp (1 354,8 tys. zł netto).

Badanie zamówienia publicznego o największej wartości (2 508,7 tys. zł netto) pn. „Remont pomieszczeń laboratorium II piętra WSSE w Katowicach” wykazało, że postępowanie o jego udzielenie (data ogłoszenia 23 września 2022 r.) zostało przeprowadzone w trybie podstawowym bez negocjacji, zgodnie z przepisami ustawy pzp. Ustalono jednakże, iż protokół postępowania o udzielenie zamówienia publicznego nie zawierał niektórych informacji, wymaganych we wzorze protokołu postępowania w trybie podstawowym, określonym w załączniku nr 8 do rozporządzenia MRPiT w sprawie protokołów postępowania oraz dokumentacji postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, co opisano w dalszej części wystąpienia pokontrolnego w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

Umowa zawarta z wykonawcą została zrealizowana prawidłowo pod względem przedmiotu zamówienia, terminu realizacji (23 grudnia 2022 r.) i wysokości wypłaconego wynagrodzenia (3 085,7 tys. zł brutto), a poniesione wydatki służyły realizacji zadań WSSE. Jak podano w pkt 2.7. niniejszego wystąpienia pokontrolnego, nie zweryfikowano jednak rzetelnie kwoty podanej przez wykonawcę na fakturze w ramach rozliczenia pierwszej transzy oraz dokonano zapłaty, pomimo że jej wysokość przekraczała limit ustalony w umowie (pierwszą ratę zawyżono, a drugą zaniżono o tę samą kwotę), co opisano w dalszej części wystąpienia pokontrolnego w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

Ponadto, w przypadku pierwszego postępowania o udzielenie ww. zamówienia publicznego (data ogłoszenia 16 sierpnia 2022 r.), które ze względu na brak złożonych ofert zostało unieważnione, ustalono że wyznaczając termin składania ofert nie uwzględniono wymogu odbycia przez wykonawcę wizji lokalnej, co opisano w dalszej części wystąpienia pokontrolnego w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 52-140)

2.9. W 2022 r. WSSE poniosła wydatki na energię elektryczną w kwocie 380,2 tys. zł, w tym 101,9 tys. zł (26,8%) stanowiły usługi dystrybucji. Wydatki na energię elektryczną i wydatki na usługi dystrybucji były wyższe o odpowiednio 84,1% i 12,9% w porównaniu z rokiem poprzednim, w którym wydatki te wyniosły odpowiednio 206,5 tys. zł i 90,3 tys. zł.

Badanie faktur dokumentujących wydatki z tytułu usług dystrybucji energii elektrycznej za okres od stycznia do listopada 2022 r. w łącznej kwocie 94,2 tys. brutto w punkcie poboru energii elektrycznej dla budynku będącego siedzibą WSSE przy ul. Raciborskiej 39 w Katowicach wykazało, że:

- nieznaczne opłaty za energię bierną wystąpiły jedynie w lutym i czerwcu 2022 r. w kwotach odpowiednio 0,76 zł i 3,03 zł (za energię bierną pojemnościową);
- nie wystąpiły przypadki przekroczenia maksymalnej mocy umownej ustalonej na poziomie 120 kW;

- wykorzystanie mocy umownej mieściło się w przedziale od 74 kW do 98 kW, tj. od 61,7% do 81,7% maksymalnej mocy umownej.

W taryfie dla usług dystrybucji energii elektrycznej na 2022 r., ustalonej przez operatora systemu dystrybucyjnego obsługującego WSSE, w grupach taryfowych wielostrefowych (C22, C23) nie wystąpiło takie zróżnicowanie stawek opłaty sieciowej zmiennej, które mogłoby przynieść istotne oszczędności w razie zmiany grupy taryfowej jednostrefowej (C21) obowiązującej dla WSSE na grupę wielostrefową. W związku z powyższym odstąpiono od szczegółowego badania w tym zakresie. Dyrektor WSSE wyjaśnił: „ocena właściwego doboru taryfy była przeprowadzana w marcu i kwietniu 2021 r. w związku z planowanymi pracami dotyczącymi wymiany rozdzielnic RG i 3R4 w budynku Stacji. Stwierdzono, że dobór taryfy jest optymalny do czasu pracy i zapotrzebowania na energię w naszym urzędzie”.

W związku z wejściem w życie ustawy z dnia 7 października 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej³⁹, w WSSE wprowadzono m.in. następujące rozwiązania: zobowiązano wszystkich pracowników do oszczędzania energii elektrycznej, wycofano z użytkowania przestarzałe urządzenia, zrezygnowano z oświetlenia świątecznego oraz wprowadzono zakaz korzystania z grzejników elektrycznych. Wskutek tych działań w grudniu 2022 r. zużycie energii elektrycznej wyniosło 25 568 kW i było niższe: o 1 351 kW (5,0%) w porównaniu z listopadem 2022 r. (26 919 kW) i o 738 kW (2,8%) w porównaniu z grudniem 2021 r. (26 306 kW). Dyrektor WSSE polecił również wprowadzenie polityki oszczędności energii elektrycznej na terenie województwa śląskiego państwowym powiatowym inspektorom sanitarnym.

(akta kontroli str. 256-291, 397-400)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki, w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Pomimo że w planie finansowym na 2021 r. i w załączniku nr 1 do rozporządzenia RM w sprawie wydatków niewygasających z upływem 2021 r. ujęto wydatki na remont wind w WSSE w kwocie 352,4 tys. zł w rozdziale 85132 *Inspekcja Sanitarna* § 4270 *Zakup usług remontowych*⁴⁰, w dniu 20 maja 2022 r., po przeprowadzeniu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, zawarto z wykonawcą umowę na wykonanie robót budowlanych stanowiących inwestycję (w zakresie modernizacji szybu windowego i wymiany starych wind na nową), a w dniach 7 i 28 listopada 2022 r. poniesiono wydatki w kwotach odpowiednio 92,9 tys. zł i 259,5 tys. zł z tytułu wynagrodzenia za realizację tych robót, stanowiące wydatki majątkowe (§ 6050 *Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych*). Stanowiło to naruszenie art. 44 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którym wydatki publiczne mogą być ponoszone na cele i w wysokościach ustalonych w planie finansowym jednostki sektora finansów publicznych.

W konsekwencji:

- wystawione przez wykonawcę faktury nie zostały zaksięgowane na koncie 080 – *Środki trwałe w budowie (inwestycje)*, podczas gdy wymóg ewidencjonowania na tym koncie kosztów środków trwałych w budowie określono w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek

³⁹ Dz.U. z 2023 r. poz. 269, ze zm.

⁴⁰ Zadanie nr 1882.

samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej⁴¹;

- poniesione w związku z realizacją inwestycji wydatki ujęto w księgach rachunkowych i wykazano w sprawozdaniu Rb-28NW z wykonania planu wydatków, które nie wygasły z upływem roku budżetowego za 2022 r. jako wydatki bieżące w rozdziale 85132 *Inspekcja Sanitarna* § 4270 *Zakup usług remontowych*;
- nowa winda (jako urządzenie kompletne i zdatne do użytku) zamontowana w ramach realizacji inwestycji nie została ujęta w ewidencji środków trwałych, pomimo że zgodnie z załącznikiem do rozporządzenia RM w sprawie KŚT dźwigi osobowe i towarowe są odrębnymi od budynku środkami trwałymi (grupa 640 – Dźwigi osobowe i towarowe) oraz podlegają 10% stawce amortyzacji;
- nie zaewidencjonowano również zwiększenia wartości środka trwałego jakim jest budynek, w związku z pracami wykonanymi przy modernizacji szybu windowego, podczas gdy, stosownie do art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁴², wartość początkową środka trwałego powiększają koszty jego ulepszenia (w wystawionych przez wykonawcę fakturach podano łączne wynagrodzenie bez wyodrębnienia poszczególnych składników).

Dyrektor WSSE wyjaśnił: *„Zadanie zostało zakwalifikowane jako remont, ponieważ polegało na wymianie zużytych elementów infrastruktury technicznej dotychczasowego dźwigu w celu odtworzenia wartości użytkowej elementu trwałego budynku”, a ponadto: „Winda nigdy nie stanowiła odrębnego elementu infrastruktury budynku i była na trwałe związana z nim. W związku z tym, że zakres prac nie polegał na budowie nowego szybu windowego, czyli utworzeniu nowego środka trwałego, a jedynie na remoncie już istniejącego szybu (...) to nie można było określić tego zakresu prac jako utworzenie nowego środka trwałego”.*

Główna Księgowa WSSE wyjaśniła: *„Zaproponowane rozwiązanie przez Wykonawcę miało na celu przywrócenie jego pierwotnego stanu (...). Remont polegał na wymianie zużytych wyeksploatowanych podzespołów i miał na celu przywrócenie funkcjonalności windy zgodnie z obecnie obowiązującymi przepisami oraz zapewnienie bezpieczeństwa podczas użytkowania dźwigu”, a ponadto: „(...) zakres prac obejmował w znacznym stopniu prace remontowo-budowlane oraz montaż dźwigu, zadanie to nie obejmowało utworzenia nowego środka trwałego, który po raz pierwszy został oddany do użytku w roku 2022, prace odbywały się już na istniejącym środku trwałym, który jest na stałe związany z budynkiem”.*

(akta kontroli str. 157-188, 192-233, 348-350, 442-443, 462-463)

NIK zauważa, iż w programie funkcjonalno-użytkowym, w którym opisano przedmiot zamówienia pn. „Remont szypów windowych wraz z wymianą istniejących dźwigów w budynku WSSE w Katowicach” określono zakres robót, który obejmował m.in.: demontaż dwóch dźwigów towarowych wraz z utylizacją, skucie niepotrzebnych ścian szypów, wykonanie podszybia, wykonanie wentylacji szybu oraz przekazanie nowego dźwigu wraz z włączeniem go do eksploatacji. Dokonano zatem demontażu dwóch dźwigów, połączono dwa szyby w jeden oraz zamontowano nową windę, która została dostosowana do przewozu osób niepełnosprawnych. Zdaniem NIK, powyższe prace nie stanowiły remontu, gdyż jego istotą są działania przywracające pierwotny stan

⁴¹ Dz.U. z 2020 r. poz. 342.

⁴² Dz.U. z 2023 r. poz. 120, ze zm. Dalej: ustawa o rachunkowości.

techniczny i użytkowy środka trwałego, w tym również polegające na wymianie zużytych składników technicznych, następujące w toku eksploatacji środka trwałego i będące wynikiem tej eksploatacji, niezwiększające jego wartości początkowej. W ramach ww. zadania wykonano natomiast prace stanowiące ulepszenie budynku w rozumieniu art. 31 ust. 1 ustawy o rachunkowości oraz montaż nowej windy (odrębnego środka trwałego). Zgodnie z tym przepisem ulepszenie polega na przebudowie, rozbudowie, modernizacji lub rekonstrukcji i powoduje, że wartość użytkowa środka trwałego po zakończeniu ulepszenia przewyższa posiadaną przy przyjęciu do używania wartość użytkową, mierzoną okresem używania, zdolnością wytwórczą, jakością produktów uzyskiwanych za pomocą ulepszanego środka trwałego, kosztami eksploatacji lub innymi miarami. Różnica między nakładami ponoszonymi na remont a nakładami ponoszonymi na ulepszenie środków trwałych polega na tym, że remont zmierza do podtrzymania, odtworzenia wartości użytkowej środka trwałego i jest rodzajem naprawy, wymiany zużytych elementów. Natomiast w wyniku ulepszenia środek trwały zostaje unowocześniony lub przystosowany do spełniania innych, nowych funkcji, zyskuje istotną zmianę cech użytkowych.

(akta kontroli str.141-156)

2. Nie zweryfikowano rzetelnie kwoty podanej w fakturze⁴³ z 21 listopada 2022 r., wystawionej przez wykonawcę zamówienia publicznego pn. „Remont pomieszczeń laboratorium II piętra WSSE w Katowicach”, w ramach rozliczenia pierwszej transzy.

Faktura ta została zaakceptowana i dokonano zapłaty, pomimo że podana w niej kwota była niezgodna z § 5 ust. 4 umowy zawartej z wykonawcą w dniu 19 października 2022 r.⁴⁴, stanowiącym, iż pierwsza transza jest wypłacana za prace wykonane do 21 listopada 2022 r., proporcjonalnie do ich realizacji, jednak nie więcej niż 50% wynagrodzenia całkowitego, a druga – za pozostałe zrealizowane prace. Wynagrodzenie całkowite wynosiło, zgodnie z § 5 ust. 1 ww. umowy, 3 085,7 tys. zł, a 50% z tego wynagrodzenia – 1 542,8 tys. zł brutto. Tymczasem faktura została wystawiona na kwotę 1 599,0 tys. zł brutto tj. o 56,2 tys. zł (3,6%) wyższą (wartość faktury wystawionej w ramach rozliczenia drugiej transzy została zaniżona o ww. kwotę). Dyrektor WSSE wyjaśnił, że „przekroczenie limitu (...) było wynikiem niezamierzonej omyłki Zamawiającego”.

Ponadto, faktura wystawiona w ramach rozliczenia pierwszej transzy została zaakceptowana i dokonano zapłaty, pomimo braku dokumentu wyszczególniającego zrealizowane do 21 listopada 2022 r. roboty i ich wartości, umożliwiającego weryfikację czy suma tych wartości jest zgodna z kwotą podaną na fakturze (mając również na uwadze powyższy procentowy limit).

Jak wyjaśniła Kierownik Oddziału Administracji, Logistyki i Zamówień Publicznych (sprawdzająca fakturę pod względem merytorycznym), nie wymagano od wykonawcy załączenia do faktury szczegółowego zakresu prac, a protokół częściowego odbioru wykonanych robót z 21 listopada 2022 r. został przez nią podpisany w oparciu o nieudokumentowaną wizję lokalną, polegającą na wzrokowym porównaniu zaawansowania prac z kosztorysem ofertowym.

W trakcie kontroli NIK wykonawca przekazał do WSSE dokument *Kosztorys robót przerobowych dla zadania pn. „Remont pomieszczeń laboratorium II piętra WSSE w Katowicach” – listopad 2022 r.*, zawierający wykaz robót i ich wartości (liczby jednostek i ceny jednostkowe) na łączną kwotę 1 599,0 tys. zł brutto. Zweryfikowanie

---

⁴³ Nr 35/2022.

⁴⁴ Nr WSSE K-ce/190/OA/2022.

czy roboty te zostały zrealizowane do 21 listopada 2022 r. było możliwe, zdaniem NIK, w trakcie przeprowadzonego w tym dniu częściowego odbioru robót. Wizja lokalna przeprowadzona w ramach częściowego odbioru robót bez wykazu tych robót nie mogła stanowić podstawy do rzetelnej weryfikacji prawidłowości kwoty pierwszej transzy podanej na fakturze.

(akta kontroli str. 115, 130-138, 424-425, 468-480)

3. Protokół drugiego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego pn. „Remont pomieszczeń laboratorium II piętra WSSE w Katowicach” (data ogłoszenia 23 września 2022 r.) nie zawierał niektórych informacji, wymaganych we wzorze protokołu postępowania w trybie podstawowym, określonym w załączniku nr 8 do rozporządzenia MRPiT w sprawie protokołów postępowania oraz dokumentacji postępowania o udzielenie zamówienia publicznego. I tak:

- w pkt 4 nie zaznaczono odpowiedzi (tak / nie) na pytanie czy przeprowadzono wstępne konsultacje rynkowe;
- w pkt 24 nie wskazano kto wykonywał prace (komisja przetargowa czy osoby wykonujące czynności związane z przeprowadzeniem postępowania);
- w pkt 25 nie podano daty zawiadomienia o wyborze najkorzystniejszej oferty;
- w pkt 30 nie wymieniono niektórych załączników do protokołu określonych w art. 73 ust. 1 ustawy pzp, tj. oferty wykonawcy oraz umowy w sprawie zamówienia publicznego.

Dyrektor WSSE wyjaśnił, że powyższe braki były wynikiem omyłki pisarskiej wynikającej z nieprawidłowej edycji komputerowej.

(akta kontroli str. 89, 96-108, 422-424)

4. W pierwszym postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego pn. „Remont pomieszczeń laboratorium II piętra WSSE w Katowicach” (data ogłoszenia 16 sierpnia 2022 r.), które ze względu na brak złożonych ofert zostało unieważnione, zamawiający wymagał złożenia oferty po odbyciu przez wykonawcę wizji lokalnej. Wyznaczając termin składania ofert nie uwzględniono, że termin ten musi być dłuższy od ustawowych terminów minimalnych. Zgodnie z art. 283 ustawy pzp, termin minimalny w przypadku robót budowlanych to 14 dni od dnia zamieszczenia ogłoszenia w Biuletynie Zamówień Publicznych i taki termin został wyznaczony przez zamawiającego. A zatem wyznaczenie terminu składania ofert bez uwzględnienia czasu niezbędnego do zapoznania się przez wykonawców z informacjami koniecznymi do przygotowania oferty, które mieli uzyskać w związku z wymogiem odbycia wizji lokalnej stanowiło naruszenie art. 131 ust. 2 ustawy pzp.

Dyrektor WSSE wyjaśnił: „Zamawiający (...) popełnił niezamierzoną omyłkę rachunkowo-pisarską związaną ze sposobem wyliczenia terminu składania ofert”.

(akta kontroli str. 57-62, 65-71, 452, 484-485)

OCENA CZĄSTKOWA

Objęte badaniem wydatki WSSE w łącznej kwocie 4 074,6 tys. zł (10,0% zrealizowanych wydatków dysponenta III stopnia zaplanowanych na 2022 r.), zostały poniesione z zachowaniem zasad gospodarowania środkami publicznymi określonych w ustawie o finansach publicznych. Badanie przyznaných środków z rezerwy celowej w kwocie 794,5 tys. (19,6% zwiększenia planu z rezerwy celowej) wykazało, że zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem, a poniesione wydatki wynikały z faktycznych potrzeb i były celowe.

Wydatki w łącznej kwocie 2 904,6 tys. zł, zostały poniesione w sposób celowy i gospodarny na realizację czterech zadań określonych w załączniku nr 1 do rozporządzenia RM w sprawie wydatków budżetu państwa, które w roku 2021 nie wygasają z upływem roku budżetowego (stanowiły 100,0% wydatków na zadania realizowane w WSSE, określonych w tym rozporządzeniu), jednak w przypadku dwóch z tych zadań stwierdzono nieprawidłowości. W jednym przypadku, pomimo iż w planie finansowym na 2021 r. i w załączniku nr 1 do ww. rozporządzenia ujęto wydatki na remont wind w WSSE w kwocie 352,4 tys. zł w rozdziale 85132 *Inspekcja Sanitarna § 4270 Zakup usług remontowych*, to zaciągnięto zobowiązanie i poniesiono wydatki w ww. kwocie na wykonanie robót budowlanych stanowiących inwestycję. Tym samym naruszono art. 44 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych stanowiący, iż wydatki publiczne mogą być ponoszone na cele i w wysokościach ustalonych w planie finansowym jednostki sektora finansów publicznych. W drugim przypadku nie zweryfikowano rzetelnie kwoty podanej przez wykonawcę na fakturze w ramach rozliczenia pierwszej transzy za wykonanie remontu laboratorium w WSSE oraz dokonano zapłaty, pomimo że jej wysokość przekraczała limit ustalony w umowie o 56,2 tys. zł (3,6%).

Badanie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na remont laboratorium w WSSW, w wyniku którego poniesiono wydatek w kwocie 3 085,7 tys. zł, nie wykazało naruszenia przepisów ustawy pzp. Ustalono jednakże, iż protokół tego postępowania nie zawierał niektórych informacji, wymaganych we wzorze protokołu postępowania w trybie podstawowym, określonym w załączniku nr 8 do rozporządzenia MRPiT w sprawie protokołów postępowania oraz dokumentacji postępowania o udzielenie zamówienia publicznego. Ponadto, w przypadku pierwszego postępowania o udzielenie ww. zamówienia publicznego, które ze względu na brak złożonych ofert zostało unieważnione, ustalono, że pomimo wymogu odbycia przez wykonawcę wizji lokalnej, nie wyznaczono terminu składania ofert dłuższego niż ustawowy termin minimalny, czym naruszono art. 131 ust. 2 ustawy pzp.

3. Sprawozdawczość

Opis stanu faktycznego

W wyniku badania rocznych łącznych sprawozdań dysponenta II stopnia oraz sprawozdań jednostkowych dysponenta III za 2022 r.:

- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23);
- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27);
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28);
- z wykonania planu wydatków, które nie wygasły z upływem roku budżetowego (Rb-28NW);
- z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich układzie zadaniowym w układzie zadaniowym (Rb-BZ1),

a także sprawozdań w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2022 r.:

- o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N);
- o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z);

ustalono, że sprawozdania łączne dysponenta II stopnia sporządzono na podstawie sprawozdań jednostkowych (własnych i podległych jednostek) i terminowo⁴⁵

---

⁴⁵ W terminach określonych:

przekazano do Wojewody Śląskiego. Kwoty wykazane w sprawozdaniach jednostkowych WSSE (dysponenta III stopnia) były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Sprawozdania te sporządzono terminowo⁴⁶ i prawidłowo pod względem formalno-rachunkowym i merytorycznym, z wyjątkiem sprawozdania Rb-28NW. W sprawozdaniu tym ujęto bowiem wydatek w kwocie 352,4 tys. zł (12,1% wszystkich wydatków ujętych w sprawozdaniu) w rozdziale 85132 *Inspekcja Sanitarna § 4270 Zakup usług remontowych* (tj. w paragrafie wydatków bieżących, w którym ujęto ten wydatek w planie finansowym na 2021 r. i w załączniku nr 1 do rozporządzenia RM w sprawie wydatków niewygasających z upływem 2021 r.), jednak faktycznie został on poniesiony na realizację inwestycji i w związku z tym był wydatkiem majątkowym, co opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości* w obszarze 2. *Wydatki* niniejszego wystąpienia. Ze sprawozdania Rb-28NW za 2022 r. (jednostkowego dysponenta III stopnia, a w konsekwencji również sprawozdania łącznego dysponenta II stopnia) wynikało zatem, że kwota wydatków bieżących jest o 15,0% wyższa, a kwota wydatków majątkowych – o 63,6% niższa od kwot rzeczywiście poniesionych przez WSSE w tych grupach ekonomicznych, w ramach wydatków niewygasających z upływem 2021 r. Stosowany system kontroli zarządczej zapewnił w sposób racjonalny prawidłowość sporządzenia pozostałych sprawozdań.

(akta kontroli str. 296-383)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki, w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono innych nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

W opinii Najwyższej Izby Kontroli dochowano terminów na sporządzenie/przekazanie do dysponenta wyższego stopnia skontrolowanych rocznych łącznych i jednostkowych sprawozdań budżetowych oraz kwartalnych sprawozdań w zakresie operacji finansowych. Sześć z siedmiu skontrolowanych sprawozdań jednostkowych oraz sześć z siedmiu skontrolowanych sprawozdań łącznych sporządzono prawidłowo. Sprawozdania zostały sporządzone w warunkach przyjętego systemu kontroli zarządczej, który nie zapobiegł jednak wystąpieniu nieprawidłowości, która miała wpływ na sprawozdanie Rb-28NW (jednostkowe, a w konsekwencji również łączne). W sprawozdaniu tym ujęto wydatek w kwocie 352,4 tys. zł (stanowiącej 12,1% wszystkich wydatków ujętych w sprawozdaniu) jako wydatek bieżący (§ 4270 *Zakup usług remontowych*), jednak faktycznie został on poniesiony na realizację inwestycji i w związku z tym był wydatkiem majątkowym. Sprawozdanie Rb-28NW nie odzwierciedlało zatem stanu rzeczywistego.

V. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące uwagi i wniosek:

-
- w załączniku nr 39 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. poz. 144, ze zm.);
  - w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym (Dz.U. z 2021 r. poz. 1731);
  - w załączniku nr 5 do rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz.U. poz. 2396, ze zm.).

⁴⁶ Jw.

- Uwagi
1. NIK zwraca uwagę na potrzebę podjęcia działań zapewniających ponoszenie wydatków na cele i w wysokościach ustalonych w planie finansowym WSSE.
  2. W zakresie związanym z przeprowadzaniem postępowań o udzielenie zamówienia publicznego, konieczne jest zapewnienie ujmowania w protokołach tych postępowań wszystkich wymaganych informacji, a w razie sformułowania wymogu złożenia oferty po odbyciu przez wykonawcę wizji lokalnej – zapewnienie wyznaczenia terminu składania ofert dłuższego niż ustawowy termin minimalny.
  3. Konieczne jest przeprowadzanie rzetelnej weryfikacji pod względem merytorycznym faktur wystawianych przez wykonawców w związku z realizacją zamówień publicznych.

Wniosek

NIK wnosi o podjęcie działań zapewniających odzwierciedlenie w księgach rachunkowych operacji związanych z realizacją inwestycji objętej umową z 20 maja 2022 r. (w zakresie modernizacji szybu windowego i wymiany starych wind na nową) oraz poddanie nowej windy odpisom amortyzacyjnym zgodnie z obowiązującą stawką.

VI. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie⁴⁷ umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Delegatury NIK w Katowicach. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Katowice, dnia 27 marca 2023 r.

Kontroler
Magdalena Kisiołek
Specjalista kontroli państwowej

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Katowicach

⁴⁷ Najwyższa Izba Kontroli zwraca się z prośbą o zgłaszanie, w miarę możliwości, zastrzeżeń opatrzonych kwalifikowanym podpisem elektronicznym, na adres elektronicznej skrzynki podawczej (ePUAP) NIK lub na adres mailowy NIK wskazany w stopce na pierwszej stronie niniejszego wystąpienia. W przypadku zaś nadania pisma z zastrzeżeniami (pisma opatrzonego własnoręcznym podpisem) w placówce pocztowej operatora wyznaczonego, NIK zwraca się z prośbą o dodatkowe przekazanie skanu tych zastrzeżeń na ww. adres mailowy.